LIBRIS | We know books

Storie Classiche di Natale

Copyright © 2018 Edizioni EL S.r.l., Trieste, Italia
Ilustrație copertă de Alessandro Gottardo
Toate drepturile rezervate

Editura Litera
Tel.: 0374 82 66 35, 021 319 63 90; 031 425 16 19
e-mail: contact@litera.ro
www.litera.ro

10 povești clasice de Crăciun

Copyright © 2023 Grup Media Litera
pentru versiunea în limba română
Toate drepturile rezervate

Traducere din limba italiană: Marina Loghin

Editor: Vidrașcu și fiii
Redactor: Justina Bandol
Corectură: Emilia Achim
Copertă: Andreea Apostol
Tehnoredactare și prepress: Mihai Stoianov

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
10 povești clasice de Crăciun;
trad.: Marina Loghin – București: Litera, 2023

ISBN 978-630-319-343-4

I. Loghin, Marina (trad.)

821.111

ALCOTT, ANDERSEN, BAUM, COLLODI, DICKENS,
GRIMM, HOFFMANN, LAGERLÖF, POTTER

10 povești clasice de *Crăciun*

Ilustrații de Giusy Gallizia

LITERA
București

LIBRIS | We know books

Cuprins

Poveste de Crăciun 5
Charles Dickens

Micuțele doamne 14
Louisa May Alcott

Spărgătorul de nuci și regele șoarecilor 34
E.T.A. Hoffmann

Fetița cu chibrituri 44
Hans Christian Andersen

Croitorul din Gloucester 49
Beatrix Potter

Sărbătoarea de Crăciun 64
Carlo Collodi

Piticii 77
Jacob și Wilhelm Grimm

Răpirea lui Moș Crăciun 81
L. Frank Baum

Bradul 98
Hans Christian Andersen

Cursa de șoareci 112
Selma Lagerlöf

LIBRIS | We know books

POVESTE DE CRĂCIUN

Charles Dickens

În primul rând, Marley era mort. În privința asta nu încape îndoială. Sub însemnarea înmormântării lui din registrul parohial își puseseră iscălitura preotul, țârcovnicul, antreprenorul de pompe funebre și cioclul. Scrooge semnase și el; iar numele lui era garanție la bursă, indiferent pe ce act și-l punea. Bătrânul Marley era mort ca o balama ruginită.

Acum, asta nu înseamnă că eu aș ști, după mintea mea, cum poate fi moartă o balama, fie ea și ruginită. Aș fi poate înclinat să consider un cui de coșciug drept

LIBRIS Webshop books

cel mai mort articol de fierărie de pe piață. Dar în comparația aceasta sălășluiește înțelepciunea moșilor noștri, și cine sunt eu s-o tulbur cu pana mea păcătoasă? Altfel, s-ar duce țara de râpă. Așa că dați-mi voie să repet stăruitor: Marley era mort ca o balama ruginită.

Scrooge știa asta? Bineînțeles că știa. Cum ar fi putut să nu știe? Fusese partenerul de afaceri al lui Marley vreme de cine știe câți ani. Fusese singurul lui executor testamentar, singurul administrator al averii lui, singurul lui moștenitor de drept, singurul legatar universal, singurul prieten și singurul care-l însoțise pe ultimul drum. Și nici măcar el nu fusese atât de deprimat de tristul eveniment, încât să nu-și păstreze întregi remarcabilele calități de negustor chiar și în ziua înmormântării, pe care o pecetluise printr-o afacere bănoasă.

Fiindcă veni vorba de înmormântarea lui Marley, să ne întoarcem de unde am plecat. Nu încape îndoială că Marley era mort. Faptul acesta trebuie bine înțeles, altfel povestea pe care am de gând să v-o spun își pierde orice farmec. Dacă n-am fi absolut convinși că tatăl lui Hamlet a murit înainte de începutul piesei, toată plimbarea aceea a lui, noaptea, pe un vânt dinspre răsărit, pe meterezele propriului castel, nu s-ar deosebi prin nimic de apariția năprasnică a oricărui alt domn

de vârstă mijlocie, după lăsarea întunericului, în vreun loc vântos – în cimitirul catedralei St Paul, de pildă –, pentru a năuci, literalmente, mințile slabe ale fiului său.

Scrooge nu șterse niciodată numele lui Marley de pe firmă. Rămăsese acolo, ani la rând, deasupra ușii: *Scrooge și Marley*. Firma era cunoscută drept *Scrooge și Marley*. Uneori, cei mai noi în breaslă îi ziceau lui însuși Scrooge, alteori, Marley, dar el răspundea la amândouă numele: îi era totuna.

Ei, dar știu că Scrooge acesta era tare pestriț la mațe! Un păcătos bătrân și hrăpăreț, meșter a stoarce, a strânge cu ușa, a scormoni, a înhăța și a ține-n gheare. Aspru și tăios precum cremenea din care niciun fier n-a scăpărat vreodată vreo văpaie; secretos, închis în sine și singuratic ca o stridie. Răceala din inimă îi înghețase trăsăturile bătrânești, îi ciupise nasul ascuțit, îi zbârcise obrazul și-i făcuse pasul țeapăn; îi injectase ochii, îi învinețise buzele subțiri și se vădea în vocea-i dogită. Capul, sprâncenele și bărbia țuguiată îi erau parcă tivite cu chiciură. Purta cu sine frigul acesta oriunde mergea; biroul lui era înghețat în zilele înăbușitoare de vară și nu se dezmorțea nici măcar cu un grad de Crăciun.

Arșița sau frigul de afară nu aveau aproape nicio influență asupra lui. Căldura nu-l putea pătrunde, nici vremea rece înghețа. Nu era vânt mai aprig, nici

LIBRIS We know books

ninsoare mai înverșunată, nici potop de ploaie mai neînduplecat. Vremea rea nu-i putea ține piept. Cele mai neostoite ploi, zăpezi, grindine sau lapoviță nu se puteau lăuda că-l întrec decât într-o singură privință: ele cădeau adesea din abundență, în timp ce Scrooge nu cunoștea mărinimia.

Nimeni nu-l oprea vreodată pe stradă ca să-i spună, cu chipul luminat de bucurie: „Dragul meu Scrooge, ce mai faci? Când mai treci pe la mine?“ Niciun cerșetor nu se milogea de el să-i dea vreun sfanț, niciun copil nu-l întreba cât e ceasul, niciun om, bărbat sau femeie, nu-l rugase vreodată în viața lui să-i spună cum se ajunge în cutare sau cutare loc. Chiar și câinii orbilor păreau că-l cunosc și, când îl vedeau venind, își împingeau stăpânii în arcada câte unei intrări sau înăuntrul vreunei curți și apoi dădeau din coadă, parcă spunând: „Mai bine fără ochi defel, stăpâne fără de lumină, decât să răspândești deochi!“

Dar ce-i păsa lui Scrooge? Era exact ceea ce-i plăcea. Cunoscătorii ar fi spus că asta era „boala“ lui: să se strecoare pe marginea cărărilor bătute ale vieții, ținând la depărtare orice semn de căldură omenească.

Odată – chiar în ajunul Crăciunului, dintre toate zilele de peste an –, bătrânul Scrooge stătea în biroul lui, lucrând de zor. Era o vreme rece, posomorâtă, cu

un frig mușcător, se lăsase și ceață, iar pe aleea din față, Scrooge auzea cum lumea trece în sus și-n jos gâfâind, lovindu-se peste brațe și tropăind pe caldarâm să se încălzească. Ceasurile din oraș tocmai bătuseră ora trei, dar era aproape întuneric – nici nu prea fusese lumină peste zi –, iar lumânările ardeau viu în ferestrele birourilor vecine, mânjind cu pete rumene aerul smead și aproape palpabil. Ceața se strecura neobosită în fiecare crăpătură și gaură de cheie și era atât de densă în jur, încât, deși aleea era dintre cele mai înguste, casele de peste drum păreau abia niște năluci. Văzând cum se lasă peste toate vălătucul acela plumburiu, ascunzându-le vederii, mai că-ți venea să crezi că Mama Natură locuiește prin apropiere și fierbe cazane întregi de bere.

Ușa de la biroul lui Scrooge stătea deschisă pentru ca el să-și poată supraveghea angajatul, care, în încăperea minusculă de alături – un soi de dulap mai mare –, copia scrisori. În biroul lui Scrooge ardea un foc tare mărunt, însă cel din cămăruța funcționarului era atât de prăpădit, încât părea să iasă dintr-un singur cărbune.

Bietul om nici n-ar fi avut cum să-l ațâțe, căci Scrooge ținea lada cu cărbuni în biroul său și, de îndată ce funcționarul intra cu lopata în mână, stăpânul începea să-și exprime temerea că va trebui să se lipsească de el. Motiv pentru care funcționarul se înfășurase în fularul

LIBRIS | We know books

său lung și alb și încerca să se încălzească la lumânare, efort sortit însă eșecului, căci sărmanul nu dispunea de suficientă imaginație.

– Crăciun fericit, unchiule! Domnul să te aibă în pază! răsună o voce voioasă.

Era nepotul lui Scrooge, care dădu buzna peste el atât de iute, încât bătrânul nici nu apucă să se dezmeticească.

– Pfui, răspunse Scrooge, ce mai aiureală!

Nepotul acesta atâta se încinsese mergând cu repeziciune prin ceață și prin ger, încât radia tot; avea chipul rumen și plăcut, ochii îi scânteiau, și aburul răsuflării îi ieși din nou pe gură când spuse:

– Cum, unchiule, să fie Crăciunul o aiureală? Nu vorbești serios, nu-i așa?

– Ba da, zise Scrooge. Auzi, „Crăciun fericit"! Ce drept ai tu să fii fericit? Ce motiv ai să fii fericit? Că doar ești destul de sărac.

– Haide, unchiule! răspunse vesel nepotul. Dumneata ce drept ai să fii mohorât? Ce motiv ai să fii posac? Că doar ești destul de bogat.

– Pfui! făcu Scrooge din nou, negăsind deocamdată un răspuns mai bun. Și din nou: Ce aiureală!

– Nu fi nesuferit, unchiule!

– Și, mă rog, cum ai vrea să fiu, întrebă Scrooge, dacă trăiesc înconjurat de netoți? Auzi tu, Crăciun fericit!

Ia mai lasă-mă cu Crăciunul tău fericit! Ce mai e și Crăciunul pentru de-alde tine, dacă nu vremea când trebuie să-ți plătești datoriile, dar nu ai cu ce; când constați că ești cu un an mai bătrân, dar cu niciun sfanț mai bogat; când îți faci bilanțul și vezi că, după douăsprezece luni în cap, nimic dintre cele înscrise în registre nu ți-a adus niciun câștig? Dac-ar fi după mine, zise Scrooge indignat, toți idioții care umblă pe stradă urând la tot pasul „Crăciun fericit!" ar trebui vârâți în cuptor laolaltă cu propriul cozonac și îngropați cu un țăruș din lemn de vâsc înfipt în inimă. Așa ar trebui!

– Unchiule! se rugă tânărul.

– Nepoate, replică Scrooge neînduplecat, n-ai decât să ții Crăciunul cum vrei tu, iar mie dă-mi voie să-l țin cum vreau eu!

– Să-l ții! repetă nepotul. Dar dumneata nu-l ții.

– Atunci dă-mi voie să nu-l țin! continuă bătrânul. Că ție, ce să spun, mult bine ți-o face! Mult bine ți-a făcut vreodată!

– Sunt multe lucruri din care aș fi putut să trag folos, dar de care n-am profitat, îndrăznesc a zice, răspunse tânărul. Crăciunul e unul dintre ele. Dar sunt încredințat că, lăsând la o parte respectul cuvenit sfântului nume și obârșiei acestei sărbători – dacă putem cu adevărat lăsa la o parte așa ceva când vorbim despre ea –, am socotit

LIBRIS | Webnew books

întotdeauna că, atunci când sosește, Crăciunul este o vreme binecuvântată, o vreme a bunătății, a iertării, a milosteniei și a veseliei – singura perioadă, pentru mine, din lungul calendar al anului, când toți bărbații și femeile par să-și deschidă la unison inimile ferecate și să-i considere pe cei mai puțin norocoși decât ei adevărați tovarăși de drum pe calea ce ne duce pe toți către mormânt, iar nu o rasă osebită de ființe pășind pe alte cărări. Așa încât, unchiule dragă, deși Crăciunul nu mi-a adus niciodată vreun grăunte de aur sau de argint în buzunare, sunt convins că mi-a făcut totuși mult bine și că îmi va face mereu. Și atunci spun: Binecuvântat fie Crăciunul!

Funcționarul din cămăruță izbucni fără să vrea în aplauze, dar își dădu iute seama de necuviința gestului și se apucă să îndese cu vătraiul în foc, stingându-i pe vecie și ultimul licăr firav.

– Un singur sunet dacă mai aud de la *dumneata*, zise Scrooge, și o să sărbătorești Crăciunul prin pierderea slujbei! Iar tu, adăugă întorcându-se către nepotul său, văd că ești mare orator, domnule! Mă mir că n-ai ajuns în parlament.

– Haide, unchiule, nu mai fi așa de pornit! Vino mâine pe la noi, să luăm masa împreună!

Scrooge îi răspunse că o să vină – da, chiar așa îi spuse. Numai că, adăugă el, avea s-o facă la sfântu'-așteaptă.

– De ce, unchiule? exclamă nepotul. De ce?

– De ce te-ai însurat? întrebă bătrânul.

– Pentru că m-am îndrăgostit.

– Pentru că te-ai îndrăgostit! mormăi Scrooge, ca și cum acesta ar fi fost singurul lucru pe lume mai stupid decât urarea de Crăciun fericit. Ziua bună, domnule!

– Ba nu, unchiule, dumneata n-ai venit niciodată la mine înainte să mă însor. De ce faci acum din ăsta un motiv?

– La revedere! răspunse Scrooge.

– Nu vreau nimic de la dumneata, nu-ți cer nimic. De ce nu putem fi prieteni?

– La revedere! zise din nou bătrânul.

– Regret din toată inima să te văd așa de neînduplecat. Nu-mi amintesc ca noi doi să ne fi certat vreodată. Eu am încercat tot ce am putut de dragul Crăciunului și vreau să-mi păstrez buna dispoziție până la capăt. Așadar, Crăciun fericit, unchiule!

– La revedere! răspunse Scrooge.

– Și un An Nou fericit!

– La revedere! zise din nou Scrooge.

(Poveste de Crăciun, capitolul 1*)*

LIBRIS | We know books

MICUȚELE DOAMNE

Louisa May Alcott

Jo fu cea dintâi care se trezi în zorii cenușii ai Crăciunului. De cămin nu era agățat niciun ciorap și, o clipă, simți aceeași deziluzie pe care o avea cu ani în urmă, când ciorapul cădea pentru că era prea plin de bunătăți. Apoi, amintindu-și promisiunea mamei, căută sub pernă și găsi o carte micuță cu copertă roșie. O cunoștea foarte bine, fiindcă în ea era povestea vieții celui mai bun om care trăise pe Pământ, și Jo știa că e cel mai potrivit ghid pentru orice pelerin care se încumetă la o călătorie lungă. O trezi pe Meg cu urarea „Crăciun fericit!" și-i spuse să

caute sub pernă. Meg dădu peste o carte învelită în verde, cu aceeași imagine în ea, iar pe prima pagină văzu, la fel ca Jo, câteva cuvinte afectuoase scrise de buna lor mamă, ceea ce făcea darul de două ori mai prețios. În scurt timp se treziră și Beth, și Amy și, scotocind la rândul lor sub perne, găsiră una o carte cenușie, cealaltă o carte albastră. Se așezară apoi toate pe paturi, cercetându-și cărțile și vorbind despre ele, în timp ce soarele care răsărea dădea priveliștii dinspre est o tentă roșiatică.

Cu toate micile ei vanități, Meg era o fire dulce și pioasă și inconștient avea un ascendent asupra surorilor ei, mai ales asupra lui Jo, care o îndrăgea cu duioșie și o asculta pentru că sfaturile ei erau date mereu cu calm, nu autoritar.

– Fetelor, zise Meg cu seriozitate, întorcându-și privirea de la capul ciufulit de lângă ea spre cele două căpșoare din camera alăturată, mama vrea să citim, să iubim și să ascultăm de aceste cărți, iar eu cred că ar trebui să începem imediat. Înainte așa făceam, dar, de când tata a plecat și de când a început războiul ăsta îngrozitor, am neglijat multe din bunele noastre obiceiuri. Voi faceți cum doriți, dar eu o să-mi țin cărticica aici pe măsuță, ca să pot citi câteva pagini în fiecare dimineață când mă trezesc. O să-mi facă bine și o să mă ajute să țin piept zilei.